dijous, 22 de gener de 2026

Projecten un test sanguini per estimar el risc de demència en l'esquizofrènia

Recerca de la UdL i l'IRBLleida basada en les vesícules extracel·lulars

Un test sanguini podria estimar en un futur proper el risc de demències com l'Alzheimer en persones amb esquizofrènia gràcies a les troballes del grup +Pec Proteomics [https://www.irblleida.org/ca/recerca/45/pec-proteomics] de la Universitat de Lleida (UdL) i l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida). Un estudi en col·laboració amb personal de les universitats del País Basc i Newcastle (Regne Unit) ha permès descobrir cinc proteïnes clau alterades de manera idèntica en les vesícules extracel·lulars [https://ca.wikipedia.org/wiki/Ves%C3%ADcula_extracel%C2%B7lular] (VE) del cervell de les dos patologies: IGHM, IGHG3, C4A, HPX i JCHAIN. La troballa, protegida amb una patent europea, l'han publicat a la revista *Acta Neuropathologica Communications* [*https://link.springer.com/journal/40478*].

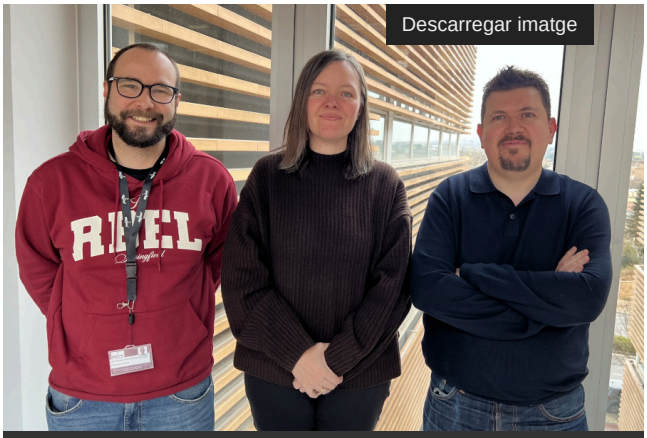

Part de l'equip investigador / Foto: +Pec Proteomics

Enllaç a la foto de portada

L'equip ha fet la validació amb dades d'una cohort independent de 283 individus mitjançant l'anàlisi de VE al plasma. Així, "la recerca demostra que és possible estratificar persones amb esquizofrènia segons el seu risc de desenvolupar demència, utilitzant exclusivament una mostra de sang", destaca la investigadora del grup +Pec Proteomics i professora de la UdL, Aida Serra.

Els mecanismes moleculars compartits amb l'Alzheimer i la demència vascular estan relacionats amb la connectivitat neuronal, la sinapsi, la inflamació i el metabolisme cerebral. Això obre noves línies d'investigació sobre la relació entre trastorns psiquiàtrics greus i la neurodegeneració, així com a una nova generació de biomarcadors no invasius basats en vesícules extracel·lulars.

"Les VEs plasmàtiques podrien servir com a eines clíniques per al seguiment dels canvis neuropatològics", assegura l'altre responsable del grup +Pec Proteomics, Xavier Gallart-Palau. "Tot i que cal una validació addicional en cohorts independents, el nostre estudi obre la porta a intervencions primerenques i el seguiment del risc de demències relacionades amb l'edat en aquesta població de risc", afegeix.

Text: Comunicació IRBLleida / Premsa UdL

MÉS INFORMACIÓ:

Article ***Brain and circulating EV proteome signatures in schizophrenia as prognostic markers for age-related dementia*** [https://link.springer.com/content/pdf/10.1186/s40478-026-02223-z_reference.pdf]

Notícia IRBLleida [https://link.springer.com/content/pdf/10.1186/s40478-026-02223-z_reference.pdf]